



Medjunarodna Federacija Metalskih Radnika

**AKCIONI PROGRAM MFM-a
2005-2009**

**Usvojen na 31. Svetskom kongresu MFM-a
Beč, Austrija, Maj 22-26, 2005**

SADRŽAJ

PREGOVOR.....	1
1. OSNOVNI SOCIO-EKONOMSKI PODACI	3
1.1 Deregulisana svetska ekonomija.....	3
1.2 Problem nezaposlenosti i nedovoljne zaposlenosti	5
1.3 Promenljiva politička klima	5
1.4 Radnici i ljudska prava.....	6
1.5 Održivi rast i razvoj	7
1.6 Finansijske spekulacije.....	8
1.7 Kriza svetskog trgovinskog sistema	9
1.8 Dramatične promene u proizvodnji.....	11
1.9 Nova socijalna savezništva	12
2. IZJAVA O MISIJI MFM-A.....	14
3. AKCIONI PROGRAM MFM-A.....	16
3.1 Globalne strukture u svetlu globalnih izazova.....	16
3.1.1 Medjunarodne sindikalne organizacije.....	16
3.1.2 Nacionalni saveti članica MFM-a	17
3.1.3 Informativna mreža	17
3.1.4 MFM sistem komunikacija	18
3.2 Strategije za uključivanje transnacionalnih korporacija	18
3.2.1 Stvaranje i jačanje veza u lancu transnacionalnih korporacija	19
3.2.2 Medjunarodni okvirni ugovori (MOU).....	20
3.2.3 Ostali mehanizmi za uključivanje TNK	20
3.3 Solidarnost i organizovanje	21
3.3.1 Kolektivno pregovaranje	21
3.3.2 Razvijanje sindikata i obrazovanje.....	22
3.3.2.1 Izgradnja jakih sindikata	22
3.3.2.2 Obuka članstva.....	22
3.3.2.3 Sindikati koji se mogu podržati	22
3.3.2.4 Projekti koji se mogu podržati.....	23
3.3.2.5 Promene u načinu rada	23

3.3.3	Jednaka prava	24
3.3.4	Pravo na bezbedne uslove rada	25
3.3.5	Medjunarodna solidarnost.....	26
3.3.6	Organizovanje neorganizovanih.....	27
3.4	Socijalna dimenzija ekonomske globalizacije.....	28
3.4.1	Osnovna radnička prava	29
3.4.2	Nova medjunarodna arhitektura.....	30
3.4.3	Ekonomске, finansijske i trgovinske politike za dobrobit ljudi u svetu	31

Pregovor

Ovaj dokument se zasniva na Akcionom programu MFM-a koji je usvojen na MFM Kongresu u Sidneju 2001.god. i predstavlja plan rada MFM-a u naredne četiri godine. Dokument je rezultat jednogodišnjeg procesa, koji je započeo 2003. god. i obuhvata predstavnike pridruženih sindikata MFM-u iz Afrike, Azije, Evrope, severne i južne Amerike.

Odbor za Akcioni program se sastao četiri puta u 2004 i 2005.god. Članovi odbora su prvo ocenili sprovođenje važećeg programa i još jednom potvrdili neophodnost postavljanja konkretnih i dosežnih ciljeva. Na osnovu ovakve procene, odbor je raspravljao o izmenama politike i prioritetima u svetlu promena koje su se dogodile u socijalnom i ekonomskom okruženju. Posebno je naglašena potreba za unapređenjem međusaradnje i veza na lokalnom, nacionalnom, regionalnom i međunarodnom nivou kako bi se oni mogli dopunjavati i međusobno podržavati.

Ovaj dokument je podeljen na tri dela :

Prvo, na analizu uticaja trenutnih rezultata globalizacije na nacionalne vlade, radnike i svet rada, sa naglaskom na glavne trendove u ekonomiji i ključnim problemima sa kojima se suočavamo;

Drugo, na izjavu o misiji MFM-a koja postavlja temelj osnovnim vrednostima i principima koje moramo koristiti u svom delovanju;

Treće, na strategije i konkretne predloge za delovanje koje MFM i pridružene članice moraju preduzeti na raznim nivoima kako bi se odlučno suprostavili sili globalnog kapitala i zauzdali proces globalizacije na dobrobit radnika.

Puna posvećenost i angažovanje članica MFM-a predstavljaju ključni faktor za ostvarivanje ciljeva definisanih Akcionim programom. Sekretarijat MFM-a, uključujući i aktivnosti regionalnih i programskih referenata, zavise od toga koliko su članice spremne da sprovedu naš plan za jednak i održivi razvoj i sveopštu primenu prava radnika, a sa ciljem jačanja mreže međunarodne solidarnosti koja je danas potrebija nego ikad.

Uz aktivnu pomoć i podršku naših članica, MFM će raditi na ispunjavanju ciljeva sadržanih u Akcionom programu, koji će predstavljati naš vodič i osnovni dokument za sve članice u ovom periodu između dva kongresa.

1. OSNOVNI SOCIO-EKONOMSKI PODACI

1.1 Deregulisana svetska ekonomija

Ekonomska globalizacija i dalje predstavlja glavni izazov sa kojim su suočeni sindikalni pokreti širom sveta. Ona ima dalekosežne efekte i utiče na ekonomiju, politiku i razvoj svih zemalja širom sveta.

U svim krajevima sveta mnogi poslodavci i vlade su odlučni u stvaranju kapitala bez socijalne kontrole i pravila. U ime efikasnosti i konkurentnosti, a u stvari sa ciljem stvaranja sveobuhvatne korporativne kontrole nad ekonomskim aktivnostima, zaštitni zakoni za radnike, potrošače i životnu sredinu ne samo da bivaju eliminisani, već se uveliko izbegavaju kako bi se omogućilo tržišnim silama da vladaju globalnom ekonomijom, zanemarujući ekonomske i socijalne posledice koje su postale sasvim očigledne.

Istorijski gledano, uporište sindikata uvek su bili proizvodni sektori industrijalizovanih zemalja. Međutim, ovi centri su pogodjeni globalizacijom kapitala i mnogi regioni se suočavaju sa de-industrijalizacijom, sa pratećom pojavom gubitka posla i procesom osiromašenja. U protekloj deceniji bili smo svedoci pojavi stalno i brzo promenljivih proizvodnih procesa u jednom broju zemalja u razvoju, u kojima, u većini slučajeva, postoji nizak nivo sindikalne organizovanosti, ne postoje demokratski sindikati ili sindikati uopšte nisu osnovani. Ovi događaji ne utiču samo na nisko kvalifikovanu radnu snagu već, sve više, i na radna mesta za koja se traži obrazovanje, čak i na ona radna mesta koja su dobro plaćena. Logika smanjenja troškova više ne pravi razliku između radnika i administracije.

Sa druge strane, veliki delovi globalne ekonomije ostaju nerazvijeni i samo podstiču egzodus hiljada radnika migranata svih obrazovnih nivoa, koji se kreću ka razvijenim zemljama.

Iako kretanje kapitala, delimično, stoji iza prestrukturiranja naprednih ekonomija, sasvim je jasno da direktne strane investicije (DSI) moraju biti deo rešenja za ekonomsku nerazvijenost. Produktivne investicije mogu biti pokretač za ekonomski razvoj i tehnološki napredak. Ovo utiče na stopu zaposlenosti i nosi u sebi potencijal koji može unaprediti životni standard uz pozitivna prelivanja ka lokalnim ekonomijama. Globalizacija bi mogla da bude od koristi za radnike širom sveta i može unaprediti izgled za socijalni napredak i održivi razvoj. Međutim, ova obeležja globalizacije se neće ostvariti ukoliko se primenjuju uslovi potpune deregulacije. Sve više rastuće nejednakosti u svetskoj ekonomiji između zemalja i unutar samih zemalja ukazuju da radnici i njihove zajednice, posebno one koje imaju najveću potrebu za industrijskim razvojem, ne dobijaju ravnopravan deo bogatstva u čijem su stvaranju učestvovali.

Delimično, proces globalizacije se promovira kroz intenzivan razvoj informativnih i komunikacionih tehnologija. Internet, elektronska komunikacija i stalno unapređivanje informacionih tehnoloških sistema stvaraju uslove za lakše organizovanje i kontrolisanje ekonomskih aktivnosti na globalnom nivou. Promene u politici preduzeća koja angažuju spoljašnju radnu snagu, čak i administraciju, visoko tehnološki rad, samo su dokaz ovog trenda. Informacione i komunikacione tehnologije (ICT) ruše granice vremenu i prostoru, te predstavljaju poseban izazov za sindikalni pokret.

Uz postojeće uslove nepostojanja regulative, transnacionalne kompanije (TNK) stalno ispituju mogućnosti za smanjivanje troškova proizvodnje sa ciljem uvećanja profita za svoje akcionare – malo se pažnje obraća na socijalne i ekonomske interese i sigurnost posao za radnike. Finansijski skandali koji se vezuju za zloupotrebe velikih kompanija samo dodaju ton ovoj slici, uništavajući proizvodne resurse, poslovno okruženje, a sve u ime maksimalnog ostvarivanja profita.

Čak i u razvijenim zemljama mnoge TNK zatvaraju fabrike i sele se u regione gde su uslovi za poslovanje još povoljniji, a radna snaga još jeftinija, odmah nakon što ostvare dovoljan profit od prvobitne investicije. Postoje već nagoveštaji da će sadašnje izvozne proizvodne zone (IPZ), u kojim žene čine veći deo radne snage, već sutra postati krizne zone. Istorijat ovih zona, sa ograničenjima plata, pravima radnika i sindikalnim aktivnostima, karakteriše trendove koji podrivaju ravnopravan razvoj i savršeno ilustruju kako sirova liberalizacija slobodnog tržišta, bez poštovanja radne snage i ekoloških standarda, vodi ka dobiti za mali broj ljudi dok su milioni radnika i njihove porodice suočeni sa teškim uslovima i eksploatacijom.

Od poslednjeg kongresa nivo viška kapaciteta je u porastu na globalnom nivou, a u Kini je došlo do porasta proizvodnje i ogromnih investicija i transfera investicija transnacionalnih kompanija u Kinu. Zbog ovoga su radnička prava i sindikalno organizovanje u Kini postali prioritet MFM-a.

Ključni faktor koji otežava ovaj trend jeste takmičenje u subvencionisanju izvoza i investicija, u čemu učestvuju mnoge nacionalne i lokalne vlade. MFM mora intenzivirati svoj rad i saradnju sa nevladinim organizacijama (NVO) i drugima kako bi se izvršio pritisak na vlade i kako bi one prestale da podržavaju ovu nepravednu konkurenciju.

Šta više, sasvim je jasno da sindikalni pokret mora izrasti u globalnu silu kako bi se obezbedila protivteža u odnosu na moć međunarodnog kapitala. Iako postoje rasprave unutar radničkog pokreta o tome koji je najbolji način za kontrolu ovih tokova investicija, postoji snažna podrška uvođenju poreza na finansijske transakcije, a prihod od poreza, bar jedan deo, bi se mogao upotrebiti za promovisanje socijalnog i ekonomskog razvoja.

1.2 Problem nezaposlenosti i nedovoljne zaposlenosti

Uprkos ponovnom ekonomskom porastu u svetu, međunarodna nezaposlenost i nedovoljna zaposlenost i dalje nesmetano rastu, namećući težak teret mladim ljudima, ženama i starijim radnicima. Prema zvanim izvorima jedna trećina svetske radne snage je nezaposlena ili nedovoljno uposlena. Tehnološke promene, neobuzdana trka za profitom, izrazito neadekvatna potražnja zbog neadekvatnih kompenzacija za radnike i štetne tržišne politike doprineli su ovom neuspehu. Milioni metalskih radnika su izgubili posao i izbačeni su na ulice bez nade u bolju budućnost. U mnogi slučajevima oni su izgubili svoje penzije i zdravstveno osiguranje, što im je često predstavljalo jedinu mrežu sigurnosti.

Sve lošija situacija sa zapošljavanjem širom sveta takodje podriva mere za smanjenje siromaštva i nejednakosti, što je jedan od najozbiljnijih izazova sa koji se danas suočava sve veći broj zemalja. Poslodavci menjaju regularne ugovore o radu sa atipičnim radnim ugovorima kroz podugovaranje i angažovanje spoljne radne snage. Paralelno sa ovim, neregulisana ekonomija se širi i sve veći broj radnika se bori da preživi sa platama na ivici siromaštva.

Pa ipak, neoliberalna logika "laissez faire" (ravnodušnosti i neregulisanosti) nije do sada ozbiljno dovedena u pitanje. Opšte uzev, političke i ekonomske elite su samozadovoljne sa tzv. ekonomskim oporavkom, naglašavajući potrebu za daljom deregulacijom tržišta radne snage. Oni se i dalje zalažu za oslanjanje na tržište kao instrument za stimulisane razvoja, stvaranje novih radnih mesta i efikasnu raspodelu globalnih resursa

Visoka stopa nezaposlenosti predstavlja traćenje ljudskog znanja i veština što doprinosi želji korporacija da konsoliduju kapital i intenziviraju eksploataciju i kontrolu nad radnom snagom. Ovo se čini ekonomski besmislenim i politički i ekonomski neodrživim. Nezaposlenost takodje dovodi do masovne migracije preko granica, što dalje iskrivljuje tržišta rada u mnogim delovima sveta. Postizanje pune zaposlenosti mora ostati glavni cilj za ekonomske i socijalne politike u celom svetu.

1.3 Promenljiva politička klima

Više od jednog veka, radnički pokret igra ključnu ulogu u razvoju demokratije širom sveta.

Političke organizacije su osnovane u mnogim zemljama kako bi zastupale i štatile interese radnika.

Mnoge od ovih organizacija se sada distanciraju od svojih istorijskih ciljeva i pokušavaju da se dodvore kako bi dobile podršku velikog kapitala.

Radnički pokret se ne može uvek oslanjati na svoje bivše saveznike u odbrani interesa radnika. Sindikalni pokret mora da razvije sredstva za vršenje uticaja na političke procese što efikasnije u cilju napretka i zaštite radničkih prava na nacionalnom i međunarodnom nivou.

Ovo je posebno otežavajuća okolnost imajući u vidu promene u perspektivi i iskustva novih pridošlica u svet radne snage. Mladi ljudi su danas opšte uzev bolje obrazovani, počinju da rade kasnije i ne vide baš uvek koristi od pristupanja sindikalnom pokretu. Žene su jako dugo bile slabo zastupane ili uopšte nisu bile zastupane od strane sindikata, uprkos činjenici da sve više učestvuju u broju plaćene radne snage.

Uz to, poslodavci i jedan broj vlada usvojili su uočljivo neprijateljski pristup prema sindikatima.

1.4 Radnici i ljudska prava

Miliona radnika još uvek se uskraćuju radnička prava. Zloupotrebe se kreću od restriktivnih zakona do brutalnih represija, pa čak i ubistava sindikalnih aktivista. Konkurencija na slobodnom tržištu bez neophodnih i odgovarajućih pravila, vrlo često u sadejstvu sa diktatorskim režimom i korupcijom ili vladama koje nisu naklonjene sindikatima predstavljaju značajan faktor u porastu kršenja prava sindikata širom sveta.

Sve više tržišta prelaze nacionalne granice, ali se isto ne može reći i za prava radnika.

I zaista, neke vlade pokušavaju da upotrebe niske standarde i zloupotrebu radničkih prava kao mamac za privlačenje kapitalnih investicija. Ova situacija ne samo da je uvreda za standarde ljudskih prava, već predstavlja pogrešnu sliku stanja ekonomije. Poricanje radničkih prava za rezultat ima neadekvatne plate i opasne uslove rada, posebno za žene, što vodi ka nelojalnoj konkurenciji i sve većim ekonomskim nejednakostima.

Održivi ekonomski razvoj je neraskidivo vezan za poštovanje ljudskih i radničkih prava. Eliminisanje problema kao što su dečja radna snaga, diskriminacija žena i manjina ne može se ostvariti samo kroz kampanje aktivista – eliminisanje ovih problema mora postati sastavni deo globalne inicijative za rešavanje problema siromaštva i nerazvijenosti.

Medjunarodne finansijske institucije (MFI) tj. Svetska banka i MMF nisu uspeli u uspostavljanju održivog razvoja i u rešavanju problema ljudskih i radničkih prava. Ove institucije nisu uspele da prepoznaju značajnu ulogu koju su sindikati imali u borbi protiv korupcije i represije i u jačanju građanskog društva – a to su sve ključni aspekti za postizanje jednakog razvoja i iskorenjivanju siromaštva.

Ostali protagonisti u procesu globalnog upravljanja i formulisanja ekonomske politike, uključujući UN i njene agencije, treba takodje da preuzmu veću ulogu u borbi protiv zloupotrebe ljudskih prava, u promovisanju zdravog, održivih ekonomskih politika i unapredjenju zdravlja, obrazovanja i socijalnog blagostanja širom sveta.

Medjutim, borba za osnovne radničke standarde se ne može ograničiti samo na međunarodne institucije. Ovi standardi čine temelj demokratije i od ključnog su značaja za osnaživanje ljudi, posebno onih osiromašenih i marginalizovanih. Oni moraju biti osnovni element multilateralnih, regionalnih ili bilateralnih trgovinskih i investicionih sporazuma i politika svih nacionalnih vlada.

1.5 Održivi rast i razvoj

Održivi rast i razvoj imaju ekonomsku, socijalnu i ekološku dimenziju. Program protivnika radne snage učinio je “tržišne sile” isuviše uticajnim u procesu utvrđivanja socijalnih i ekonomskih politika. Rezultati decenija globalizacije koja se rukovodi samo tržištem vaze za regulatornim telima i demokratski usvojenim pravilima kao bi se omogućilo fer i ravnopravno funkcionisanje tržišta.

Međunarodne finansijske institucije su osnovane kao odgovor velikoj krizi iz 30-tih godina, te kako bi sprečile ponovni nastanak krize. Finansijska stabilnost i obnova posle II svetskog rata bili su neposredni ciljevi ovih organizacija, te su u tom smislu one bile uspešne. Medjutim, međunarodne finansijske organizacije nisu uspele da ostvare cilj promovisanja razvoja nerazvijenih zemalja sveta.

Zbog toga je sindikalni pokret snažno kritikuje ove organizacije i veruje da su one, u stvari, doprinele pogoršanju ekonomskih i socijalnih standarda u mnogim zemljama. I dok su liberalizacija svetske trgovine i investicije proizvele ekonomski rast u nekim zemljama, ovaj model liberalizacije snažno doprinosi sve većim disparitetima između bogatih i siromašnih, čak i unutar jedne zemlje.

Ekonomski razvoj je bio ograničen zbog dominacije oštih, restriktivnih politika – to je deo tzv. “Vašingtonskog konsenzusa”, koji zagovaraju međunarodne finansijske organizacije, jedan broj kreatora politika, akademici i i većina medija koji su u vlasništvu velikih kompanija.

Da bi se promovisao razvoj, svetska ekonomija mora usvojiti stimulatívne poreske i monetarne politike. Zemlje sa visokom stopom nezaposlenosti i potražnjom u opadanju trebalo bi da usvoje stimulatívne budžete, uključujući i i deficit kada je to moguće, a da pri tome primenjuju niže kamatne stope.

Vlade takodje moraju obezbediti da se korist od ekonomskog razvoja jednako raspodeli svima. Nezaposlenost i neuravnotežena trgovina imaju veći negativni uticaj na dobrostanje ljudi u svetu nego inflacija i neizbalansiran budžet.

Razvoj i domaća potrošnja su ograničeni visokim nivom stranih dugova u mnogim zemljama u razvoju. Otpis dugova u takvim slučajevima predstavlja suštinski element promovisanja ekonomskog rasta i održivog razvoja.

Uz sve ovo, mora se priznati da će direktne strane investicije imati značajnu ulogu u ekonomskom razvoju. Međutim, to ne bi trebalo da bude jedini izvor kapitala. Bilateralna i multilateralna pomoć u razvoju se takodje mora uvećati i preorijentisati ka održivom razvoju.

Uz nekoliko izuzetaka, donatorske zemlje uglavno ne uspeavaju da pogode cilj za pružanje pomoći, koji utvrđuju na međunarodnim konferencijama, iako ove donacije predstavljaju samo deo ili 1% od njihovih bruto domaćih proizvoda.

Nadalje, mora se ohrabrivati proizvodnja koja uzima u obzir ekološke standarde. Neobuzdana potreba da se iscrpe svetski resursi i da se u tom procesu neoprezno zagađi životna sredina, moraju se staviti pod kontrolu. Čuvanje, recikliranje i još strože konvencije o zaštiti životne sredine moraju se dosledno sprovoditi.

U svemu tome, mora se priznati da, iako razvijene zemlje ne mogu biti izuzete od potrebe da se spreči uništenje resursa i smanji zagađivanje, dobar deo odgovornosti se mora staviti u odgovornost zemljama u razvoju.

Ove zemlje su akumulirale ogromne “ekološke dugove” u procesu industrijalizacije, te nastavljaju da koriste osiromašene resurse po većoj stopi “po glavi stanovnika” nego neke razvijene zemlje. Sve zemlje u svetu moraju sprovoditi politike koje će doprineti ostvarivanju ciljeva zapisanih u Kjoto Protokolu.

1.6 Finansijske spekulacije

Finansijske spekulacije, koje obuhvataju milione transakcija i transfer ogromnih svota novca širom sveta skoro svakodnevno, takodje predstavljaju veliku brigu za MFM.

Neprihvatljivo je da veliki deo kapitala koji cirkuliše tržištima novca nije pod demokratskom kontrolom, te da se koristi za svrhe koje ne doprinose dobrostanju većine svetske populacije.

Čak šta više, ovaj protok novca ima destabilizirajući efekat na svetsku ekonomiju. Tzv. “portfeljski kapital” predstavlja pokretačku snagu koja stoji iza sredstava i nestabilnog kursa, što podjednako razara ekonomije i razvijenih zemalja i zemalja u razvoju.

Liberalizacija finansijskih tržišta koju promovišu poslovna zajednica (biznis), institucionalni investitori i međunarodne finansijske organizacije, predstavlja glavni faktor nestabilnosti, koji je prouzrokovao visoke socijalne i ekonomske cene u mnogim zemljama. Finansijska liberalizacija je dovela do finansijskih krahova. Rezultat ovga su decenije dobiti ostvarene od radnika koje su nestale u samo nekoliko meseci, a milioni ljudi su ponovo bačeni u siromaštvo

Uz to, nedavni talas skandala u velikim kompanijama izazvao je zabrinutost zbog neadekvatnih mehanizama unutrašnje kontrole u ovim kompanijama i njihove javne odgovornosti. Još jednom su ovi skandali posvedočili o sposobnosti velikih korporacija da se obogate, uz malo obzira da li je takvo ponašanje zakonito i u skladu sa dugoročnim održivim razvojem. I dok su milijarde dolaru investicija nestale u vazduhu, stvarnu finansijsku i ljudsku cenu podnele su radničke porodice, kroz gubitak posla, raspršene nade i uništene živote.

1.7 Kriza svetskog trgovinskog sistema

Četiri godine posle Sijetla, kolaps na ministarskom sastanku Svetske trgovinske organizacije u Kankunu, Meksiko, pokazao je nesposobnost međunarodnog trgovinskog sistema da razreši osnovne probleme održivog razvoja i da se pozabavi potrebama radnika u celom svetu. Ovaj sastanak je za posledicu imao stvaranje nepovorenja medju zemljama članicama STO, te je doveo u pitanje kredibilitet i legitimnost ove organizacije u sveopštoj javnosti. Opšta percepcija pravila STO je da su ona usmerena ka interesima bogatih zemalja i multinacionalnih korporacija, dakle kao nešto što favorizuje jake u odnosu na slabe.

Nekorektne trgovinske prakse, uključujući i kršenja radničkih prava, te odbijanje vlada da u trgovinske i investicione sporazume unesu osnovne radničke standarde samo još više intenziviraju trenutna ograničenja multilateralnih sistema, uz rizik da ima se to vrati kao bumerang i da izazove ceo talas protekcionističkih reakcija.

I dok multilateralizam gubi svoj zamah, od početka 90-tih sve više se sklapaju regionalni sporazumi. Ukupan broj ovakvih ugovora će uskoro biti veći od 300. Osnovano se veruje da će kroz političke poticaje doći do još većeg broja ovakvih sporazuma, te da se taj broj zasigurno neće smanjiti.

Ovaj trend ne znači samo pojavu novih ekonomskih zona, već i nekoliko novih političkih centara koji donose odluke. Ovo će uticati na ravnotežu interesa u novim ekonomskim granama i sveobuhvatne trgovinske pregovore.

Multilateralna pravila su neophodna, pre svega zbog slabijih igrača unutar globalnog sistema. Ova pravila se moraju demokratski usaglasiti, te moraju uzeti u obzir različite uslove i potrebe.

Trgovina samo po sebi ne proizvodi održivi razvoj i rast. Trgovina ima potencijal koji može doprineti razvoju i smanjenju siromaštva, ali da bi se ovo ostvarilo, moraju se iz osnova izmeniti politike i praksa.

Smanjenjem carina GATT je ohrabrio trgovinu, a u nekim regijama i sam ekonomski rast. Međutim, sporazumi postignuti tokom urugvajске runde pregovora i oni ustanovljeni od strane STO su imali dalekosežniji efekat od samog smanjenja carina, što je trebalo da ukloni barijere za trgovinu i usluge, te je samo još više doprinelo trenutnim neravnotežama u svetskom trgovinskom sistemu.

Ovi sporazumi mogu potencijalno obuhvatiti mnoge oblasti od vitalnog značaja za vođenje nacionalnih ekonomskih i socijalnih politika kao što su zakoni o zaštiti potrošača, radnika i životne sredine, javnim službama, proizvodnim standardima, otkupnim politikama vlada itd.

Kao što je već rečeno, kršenja radničkih prava ili standarda zaštite životne sredine rezultiraju u "iskrivljenju" uslova trgovine, koja se, u suštini, ne razlikuju od "iskrivljenja" prouzrokovanih carinama ili zloupotrebom prava intelektualne svojine, što podleže sankcijama Svetske trgovinske organizacije. Ovdje su na delu dvostruki standardi i oni moraju biti eliminisani.

STO se mora reformisati i na taj način uzeti u obzir prava radnika i sindikata, kao i sve socijalne i ekološke kriterijume.

Kako i pod kojim uslovima se jedan proizvod izrađuje je relevantno sa socijalnog aspekta, baš kao i štetne posledice koje mogu proizaći njihove proizvodnje i potrošnje. Princip upozorenja mora biti obuhvaćen u pravilima I sporazumima Svetske trgovinske organizacije.

STO pravila, međutim, ne smeju se mešati u sposobnost država za sprovođenje politika, u oblastima kao što su zaštita potrošača, radnika i životne sredine, zdravstvo i industrijski ili opšti ekonomski razvoj. Ova pravila tkodje moraju ostaviti prostora za zaštitu "industrija u povoju" (različiti tretman), i kada je to moguće, moraju usvojiti različite "zahteve" koje vlade možda žele da postavie u odnosu na investitore.

Promene u trgovinskoj regulativi utiču na protok investicija, a promene u toku investicija utiču na mesto gde se odvija proizvodnja, što nadalje utiče na samu trgovinu. Mogućnost da roba slobodno cirkuliše, a da investicije budu oslobodjene određenih restrikcija, može izazvati manjak investicija u jednom regionu, pošto se kapital tada više sliva u neki drugi region.

Pravična pravila za sve navedeno su neophodna, tako da više nema razloga da se privatnom kapitalu daje još više prava nego što ih on već ima. Mora postojati ravnoteža između prava investitora i njihovih obaveza prema održivom razvoju, uključujući sporazume koji se sprovode na međunarodnom nivou, a koji poštuju radnička prava.

Kao što je iskustvo pokazalo, trgovinski rast i ekonomske integracije same po sebi ne doprinose automatski dobrobiti opštoj svetskoj populaciji. Ukoliko trgovinski sporazumi za cilj imaju promovisanje održivog razvoja i uklanjanje siromaštva, kao i pravnih i socijalnih nejednakosti, onda sve grupacije građanskog društva, uključujući i radničke i ekološke organizacije, moraju biti zastupljene u procesu pregovaranja.

1.8 Dramatične promene u proizvodnji

Dramatični razvoj tehnologija u protekloj deceniji, posebno digitalnih tehnologija, značajno je izmenio industrijske procese. Napredak digitalnih tehnologija vrlo često je brisao svaku razliku između roba i usluga.

Glavni segmenti proizvodnih procesa su automatizovani, a elektronika zamenjuje tradicionalne komponente skoro svih proizvoda.

Prestrukturisanje korporacija i preduzeća smanjuje broj zaposlenih u metalnoj industriji skoro svuda u svetu. Krajem 90-tih, novi talas spajanja kompanija, kupovine ili udruživanja zapljusnuo je metalni kompleks, što je dovelo do još većih smanjenja broja zaposlenih. Angažovanje spoljnih kompanija, dakle podugovaranje dela proizvodnje izvan matične firme, predstavlja ključni aspekt procesa prestrukturisanja. Ovo je postala značajna upravljačka praksa koja ne samo da utiče na proizvodnju, već i na druge visoko obrazovne profesije, uključujući dizajn, istraživački rad i razvoj.

Poslodavci uvode nove prakse u procesu zapošljavanja koje obuhvataju fleksibilne radne organizacije i proizvodne sisteme, nestsandardne oblike rada, uz direktnu vezu između učinka i plate. Deo ovog "novog fleksibilnog radnog okruženja" jeste pojačani pritisak za decentralizovano kolektivno pregovaranje. Sve ove promene imaju negativan efekat po prava radnika na radnom mestu i njihovu zaštitu za koja su se radnici dugo borili. Sve više oslanjanje poslodavaca na žene radnike, koje u mnogim slučajevima sindikati ne štite, takodje smanjuje plate i pogoršava uslove rada.

Opadanje centralne uloge tradicionalnih radnika u ekonomskom životu i sve veći broj zaposlenih u administraciji će se i dalje nastaviti. Nove industrijske grane se razvijaju dok stare zamiru, a nove tehnologije potpuno menjaju vrstu znanja i veština koje su potrebne za rad u tradicionalnom metalnom sektoru. Zbog uvođenja novih tehnologija, koje za rezultat imaju nove standarde znanja i veština, izmenjen način trgovanja (uključujući sve veću konkurenciju iz zemalja sa niskim platama i sve veće tržišne pritiske) i rada u radnim organizacijama će sve više biti prisutni. Ovo nije problem samo za sindikate u razvijenim zemljama, već i za zemlje u razvoju i tranzicione ekonomije. Svi poslovi koji podrazumevaju nova znanja sada se mogu svuda obavljati i, kao što je već rečeno, korporacije sve više pomeraju poslove koji zahtevaju više obrazovanje u zemlje sa niskim platama

Sindikalni pokret ne može sebi dozvoliti da ignoriše pomeranja u industrijskom pejzažu i strukturi radne snage. Pokret mora ojačati način organizovanja, obuku i osnaživanje sindikata, te da još jednom analizira nacionalne, regionalne i međunarodne strukture i razvije strukture koje su sposobne da odbrane prava radnika širom sveta. Sindikati će ugroziti sopstvenu budućnost ukoliko ne uspeju da integrišu ove promene u sopstvene strukture i politike.

Informatička i telekomunikaciona industrija zahtevaju da sindikati ulože poseban napor. Uz to, brzo i dalekosežano širenje IT-a u tradicionalnim industrijama postavlja poseban izazov, uključujući zahteve za obukom, socijalnom zaštitom i privatnošću.

Politike vlada moraju promovisati stvaranje pristojnih i održivih radnih mesta. Produktivnost i potreba za smanjenjem troškova komapnija rezultiraće u daljem smanjenju industrijske radne snage i radničkih plata ukoliko se ne postigne sledeće:

- stimulatívne ekonomske politike i ravnopravna raspodela rasta ne promovíšu ekspanziju u tradicionalin i novim industrijskim granama
- kraće radno vreme bez smanjenja plata mora biti usvojeno;
- industrijske politike moraju olakšati prilagodjavanje starih industrija i ohrabriti razvoj novih;
- politika tržišta rada mora olakšati tranziciju za radnike koji su zbog procesa trgovine izmešteni, kao i tokove investicija koji će omogućiti da radnici dobiju obuku ili prekvalifikaciju za nova radna mesta u budućnosti i na taj način se otvore nova radna mesta;
- proces doživotnog učenja postaje realnost,a investiranje u obuku i obrazovanje je sve veće; i
- moraju se obezbediti odgovarajuće mreže sigurnosti.

1.9 Nova socijalna savezništva

Širom sveta, ljudi se skupljaju i mobilíšu protiv negativnih efekata neobuzdanog kapitalizma, deregulacije i korporacijskih zloupotreba, dok istovremeno pozivaju na promociju demokratije, ljudskih prava i socijalne pravde. Pojavljuju se mnogobrojne mreže i pokreti, kao pregovarački punktovi, stvarajući široke koalicije koje imaju značajnu ulogu u kreiranju lokalnih i svetskih politika. I dok se proces ekonomske globalizacije intezivira, ove organizacije jačaju svoje kapacitete kako bi izvršile pritisak i dovele do izmene politike upravljanja svetom.

Medju ovim pokretima je i Svetski socijalni forum (SSF) koji je razvio u veoma važnu platformu za sve one koji traže alternative za dnevni red koji sprovodi neoliberalizam. Ovaj pokret je pokazao svoju sposobnost da mobilise milione zabrinutih gradjana širom sveta, te da privuče mnogobrojne političke i društvene aktere. Forumi koji su održani u Porto Alegreu, Mumbaiju i na lokalnim nivoima pokazali su da postoji mogućnost za ujedinjenje progresivnih snaga u svetu, ne samo da bi protestvoavli protiv nepravdi i destruktivnih efekata trenutno važećeg sistema , već i da predstavi alternative koje obuhvataju ulaganje u društveni razvoj, odgovornost prema životnoj sredini, kao i svoju snažnu regulatorsku ulogu u raznim državama.

Globalizacija se mora reformisati i reorijentisati. Ovaj proces započet na Forumu može doprineti svemu ovome i pomoći u stvaranju pravog trenutka za efikasno, demokratsko i odgovorno upravljanje u svetu, izražavanje medjusobnog uvažavanja, tolerancije i medjunarodne solidarnosti.

SSF takodje nudi prostor za uspostavljanje konatakata sa drugim organizacijama, da se sazna o drugim problemima i da se započne konstruktivan dijalog sa drugim društvenim pokretima. U potrazi za novim saveznicima, sindikati mogu iskoristiti ovaj prostor za uspostavljanje veza sa organizacijama koje dele zajedničke fundamentalne vrednosti i koje su posvećene održivom razvoju, ljudskim pravima, jednakosti polova i zaštiti individualnih i kolektivnih prava koja postoje u ekonomiji. U izvršavanju ovih ciljeva, naši sindikati moraju postati prepoznatljivi na ovakvim forumima, sa jasno artikulisanom porukom , tako da ostvaruju određeni uticaj i smisleno saradjuju sa drugim srodnim organizacijama.

2. IZJAVA O MISIJI MFM-A

Osnovna misija radničkog pokreta je da unapredi radničke plate, radne i uslove života, te da se pobrine da se radnička prava poštuju. Misija MFM-a je da radi na ostvarivanju ovih ciljeva u metalnom sektoru i bliskim granama industrije, a kroz saradnju sa nacionalnim organizacijama i na globalnom nivou.

Danas je glavni izazov sindikata da učini sve kako bi svetska globalizacija služila interesima ljudi u svetu. Nacionalni i međunarodni sindikati metalnih radnika moraju obezbediti efikasnu podršku naporima šireg radničkog pokreta da se suoči sa ovim izazovom. Shodno tome, sindikati metalnih radnika moraju nastaviti da grade organizacije koje će :

- Imati kapaciteta da učestvuju u organizovanim nacionalnim i međunarodnim aktivnostima, i
- Imati politički uticaj i sredstva da učine značajan doprinos ostvarivanju naših zadataka na globalnom nivou.

MFM će, u zajeničkomradu sa drugim sindikatima nastojati da:

1. Izgradi snažniji radnički pokret kroz
 - razvoj globalnih struktura
 - unapredjenje naše komunikacije i bolje razumevanje najznačajnijih pitanja;
 - organizovanje novih članova i osnivanje demokratskih radničkih sindikata širom sveta;
 - jačanje postojećih sindikata ;
 - stvaranje još ujedinjenijih pokreta metalnih radnika;
 - unapredjenje radničkih prava;
 - jačanje prava za žene radnike.
2. Učini sve da međunarodno priznati Osnovni radnički standardi (ORS) budu primenjivani u svim zemljama, te obuhvaćeni u ugovorima o globalnoj, regionalnoj ili bilateralnoj trgovini i investicijama
3. Izradi i striktno sprovodi program koji se zasniva na ekonomskom razvoju, zaštiti životne sredine i unapredjenju socijalnih uslova. Kada je radna snaga snažna onda posotji i održivi razvoj i svi učestvuju u raspodeli ostvarenog bogatstva.
4. Obezbedi da nacionalne vlade, preduzeća i svetske upravljačke institucije daju prioritet ženskim pravima, interesima i zastupljenosti. Moraju se stvoriti nove strukture unutar MFM-a koje će nadgledati razvoj događaja

u sprovođenju i primeni prava žena, njihove zastupljenosti, uključujući organizacione strategije u svim regionima.

5. Kada to bude moguće, stvori nova savezništva sa političkim i društvenim organizacijama, na nacionalnom i međunarodnom nivou, kao bi se ostvarili navedeni ciljevi i oslabila moć transnacionalnih korporacija.
6. Promoviše fer, pravičnu trgovinu, socijalnu pravdu, te da eliminiše siromaštvo.

3. AKCIONI PROGRAM MFM-A

3.1 Globalne strukture u svetlu globalnih izazova

MFM već ima međunarodnu platformu i koordinira globalne kampanje u ime svojih članica. Međuti, struktura federacija se mora unaprediti kako bi se izborila sa izazovima sa kojima se sindikati suočavaju.

Od vitalnog je značaja da MFM nastavi da gradi globalnu strukturu sindikata koja će moći da koordinira i sprovodi aktivnosti na svim nivoima širom sveta, gde god i kad god je to potrebno.

Apsolutni je imperativ da se ove promene sprovedu što pre i da uključe sve članove organizacija od predsednika nacionalnih sindikata do svakog pojedinačnog člana.

Čak i svakodnevni rad sindikata mora biti globalizovan, tako da svaka aktivnost u svakoj fazi povezuje lokalne i međunarodne nivoe. Mora biti potpuno jasno i transparentno svim organizacijama da svaka pojedinačna akcija može i utiče na uslove rada u nekom drugom kraju sveta.

Da bi se razvile regionalne i globalne strukture neophodne za suprotavljanje izazovu sve veće moći međunarodnog kapitala, neophodno je da se članice MFM-a aktivno uključe i da budu posvećene ostvarivanju ovog cilja.

3.1.1 Medjunarodne sindikalne organizacije

Industrijski pejzaž se stalno menja i tradicionalna podela industrijskih grana je sve manja, posebno nakon uvođenja novih tehnologija i proizvodnih procesa.

MFM će nastaviti da saradjuje sa drugim Globalnim sindikalnim federacijama (GSF), Međunarodnom konfederacijom slobodnih sindikata (MKSS) i Sindikalnim savetodavnim odborom OECD-a u ostvarivanju interesa svojih članica i ostvarivanju ciljeva ovog Akcionog programa.

Obzirom da se industrijske grane sve više spajaju, sindikalnom pokretu su potrebne nove strukture na međunarodnom nivou.

MFM će ostvariti što tešnju saradnju sa Globalnim sindikalnim federacijama i sa njima će razviti strategije za stvaranje jače, ujedinjenije, aktivnije i efikasnije radničke organizacije na nacionalnom i međunarodnom nivou koje će se moći suprotaviti globalnoj moći transnacionalnih korporacija. Oblasti saradnje će obuhvatiti:

- ICT inicijative;

- aktivnosti transnacionalnih korporacija i izveštavanje o industrijskim odnosima i poštovanju standarda zaštite životne sredine od strane TNK;
- osnovne radničke standarde ;
- analizu trgovinskih i investicionih sporazuma, te uticaja pregovaračke pozicije vlada na radnike;
- zajedničke projekte na ojačavanju sindikata;
- stvaranje odgovarajućih struktura koje treba da odgovore na konkretne potrebe.

3.1.2 Nacionalni saveti članica MFM-a

U zemljama gde postoji više od jedne članice MFM-a, sindikati bi trebalo uvek da teže ka jedinstvu i stvaranju jedne snažne, ujedinjene organizacije metalških radnika.

Kako bi se ovo lakše ostvarilo, MFM podstiče lokalne članice da osnivaju nacionalne savete kako bi:

- podstakli saradnju medju sindikatima;
- posredovali u sporovima i suparništvu medju sindikatima;
- razvili jedinstvo medju sindikatima u osnovnim oblastima kolektivnog pregovaranja, obrazovanja i organizovanja neorganizovanih.

Ovi saveti su već osnovani u jednom broju zemalja tokom prošlog perioda izmedju dva kongresa i ostvarili su vredne rezultate. Potrebno je uložiti dodatne napore da bi se ovaj rad nastavio i konsolidovao.

3.1.3 Informativna mreža

U sve složenijem globalnom okruženju , razmena informacija ima ključnu ulogu u komunikaciji izmedju poslodavaca i sindikata, kao i unutar samih sindikata.

U svojim svakodnevnim aktivnostima, bilo da se radi o formulisanju zahteva za plate ili izradi socijalnih i ekonomskih politika, sindikalistima je neophodan brz pristup ažurnim informacijama o ekonomskih, korporativnim strukturama i industrijskim odnosima.

MFM će inicirati stvaranje informativnih mreža medju članicama, sa posebnom pažnjom na one strukture koje se odnose na transnacionalne korporacije i regionalne konferencije sa temom metalškog kompleksa.

Svetska veća i akcione grupe MFM-a, na primer, moraju uspostaviti kanale komunikacije kako bi bili u vezi sa članicama izmedju sastanaka, kako bi brzo obradili zahtev za nekom informacijom i koordinirali informacije koje dolaze sa nacionalnog i regionalnog nivoa.

3.1.4 MFM sistem komunikacija

Efikasan sistem informacija podrazumeva brz i jednostavan način komunikacije.

Glas MFM-a i njenih članica mora se jasno čuti – bilo da lobiraju za socijalne i ekonomske reforme ili podržavaju radnike čija su prava prekršena. Brza razmena preciznih informacija predstavlja ključni aspekt međunarodne solidarnosti i uspešnih kampanja. U tom smislu, MFM i njene članice moraju ojačati svoje kapacitete.

Jedan od značajnih aspekata ovog rada jeste jačanje legitimnosti rada međunarodnog sindikata među raznim sindikatima i sindikalistima na raznim nivoima. Stoga su kanali komunikacija među članicama od vitalnog značaja. Uz to, MFM će nastaviti da ugovara sastanke za sindikalne novinare i službenike za komunikaciju, kao način jačanja saradnje i razmene informacija.

Internet je izvršio revoluciju u oblasti komunikacija, pa su MFM višjezični sajt i e-mail bilten glavni kanali komunikacije. Istovremeno, veoma je važno da MFM ne stavi u podređen položaj one koji još uvek nemaju pristup internetu. Stoga će MFM nastaviti da nudi informacije i na tradicionalan način i savete onim članicama koje žele da uspostave digitalne kanale komunikacija.

MFM će nastaviti da izdaje kvartalni časopis koji će članstvo obavestavati o glavnim događajima u metalnoj industriji i na taj način omogućiti detaljnu analizu ključnih pitanj. Povremeno će objavljivati istraživačke radove i izveštaje kako bi pomogao članovima u njihovim svakodnevnim aktivnostima.

Kako bi se unapredio sveopšti način komuniciranja, MFM kao organizacija mora razviti koherentnu komunikacionu politiku, uz jasno definisanje odgovornosti i vodećih principa.

3.2 Strategije za uključivanje transnacionalnih korporacija

Političke reforme u procesu globalizacije moraju obuhvatiti obavezujuću regulativu za multinacionalne korporacije, koja mora sadržati socijalne, ekološke obaveze i odgovornosti i standarde poštovanja ljudskih prava, koje će se odražavati u poslovanju ovih korporacija. Cilj mora biti izrada zakonske, obavezujuće međunarodne regulative uz delotvornu primenu i mehanizme sankcionisanja. U tom pravcu, međunarodni okvirni sporazumi su značajan instrument.

Istovremeno, uz nastojanje MFM-a da uključi i transnacionalne korporacije, federacija će se fokusirati na izgradnji i održavanju solidarnosti među sindikatima i radnicima unutar celog globalnog lanca proizvodnje u metalnom kompleksu. Ovakva solidarnost je od suštinskog značaja u prevazilaženju izazova današnje globalizacije i konkurentnog tržišta koji izaziva sukob između radnika i zajednica u kojima žive. Ove sile, ukoliko im se ne suprostavimo na efikasan način i izmenimo ih, prete da ugroze poslove, životni standard i socijalnu zaštitu metalnih radnika i njihovih zajednica širom sveta.

3.2.1 Stvaranje i jačanje veza u lancu transnacionalnih korporacija

MFM će nastaviti da radi na jačanju veza medju sindikatima koji zastupaju radnike u celom lancu transnacionalnih korporacija kroz MFM Svetske savete preduzeća i akcione grupe, te kroz koordinaciju kroz aktivnosti MFM industrijskih odeljenja. Kao deo ovih napora, MFM će raditi sa sindikatima u zemljama gde rade transnacionalne korporacije, kao bi pomogao sindikatima zemlje domaćina da dobiju potrebne informacije i savete o svim važnim događajima.

MFM Svetski saveti igraju značajnu ulogu u odbrani radničkih interesa čak i preko nacionalnih granica država. Nastaviće da radimo na stvaranju MFM Svetskih veća i njihovom pretvaranju u manja stalna radna tela čiji rad finansiraju preduzeća, kako bi što bolje mogli da:

- odgovore na hitne zahteve za akciju;
- izrade i sprovedu zajedničke strategije;
- koordiniraju aktivnosti sa regionalnim zastupničkim telima (na pr. Evropska radnička veća)

MFM regionalni sastanci podržavaju pononvo stvaranje i jačanje Svetskih korporativnih saveta kao i jačanje koordinacije medju industrijskim sindikatima, tako što efikasno kombinuju sektorske i kompanijske forume radnika. Gde to bude moguće, raviće se regionalne i korporativne mreže kao podrška procesu uključivanja transnacionalnih korporacija.

Organizovanje neorganizovanih u lancu transnacionalnih korporacija jedan je od značajnih prioriteta saveta MFM-a, akcionih grupa i regionalnih sektorskih sastanaka. Prilike za razvoj sindikata će se identifikovati, a aktivnosti razviti tamo gde su TNK stvorile novije i rastuće koncentracije radnika (uključujući i aktivnosti dobavljača), te tamo gde postoje uslovi za podršku sindikatima u izgradnji kapaciteta. Aktivno učešće i angažman i podrška MFM-a njenim članicama, a posebno sindikatima u zemljama domaćinima transnacionalnim korpoeacijama predstavljaju neophodnost za delotvorno napredovanje u radu.

Organizovanje inicijativa mora takodje da se proširi i na neorganizovanje aktivnosti u zemljama u kojima postoje jaki sindikati. Mnoge kompanije su odbile da prihvate sindikate u svojim fabrikama u zemljama gde su oni bili veoma aktivni jako dugo ili u zemljama koje su potpuno nove u sindikalnom pokretu. Napori u obezbeđivanju ovih organizacija i njihovog ujedinjavanja od ključnog su značaja za održavanje i ponovno uspostavljanje snage članica MFM-a, kao i za sam rad MFM-a.

Jedan od izazova koji sve više utiče na radnike u zemljama gde su prisutne TNK jeste angažovanje spoljne radne snage. Teret ovoga pada često na žene zaposlene u metalnom sektoru. MFM će pokušati da odgovori na ovaj problem kao deo sveopšte strategije uključivanja TNK kroz primenu međunarodnih okvirnih ugovora, konvencija MOR-a, OECD smernica za multinacionalne kompanije, kao i kroz primenu drugih sredstava međunarodne solidarnosti, te radeći zajedno sa odabranim NVO koje se bore za iste ciljeve namenjene zaštititi i promovisanju radničkih i sindikalnih prava.

Medjutim, efikasna sindikalna organizacija predstavlja suštinsku komponentu. Bez efikasnih sindikata, radnička prava, uključujući i ona zacrtana u osnovnim radničkim standardima i međunarodnim okvirnim ugovorima, ne mogu se efikasno nadgledati i sprovesti.

3.2.2 Medjunarodni okvirni ugovori (MOU)

MFM i njene članice koriste ceo niz mehanizama za uključivanje TNK koje su aktiven u metalском sektoru. Među najznačajnijim mehanizmima su pregovaranje i sprovođenje međunarodnih okvirnih ugovora.

Svaka članica MFM-a pokušava da zaključi međunarodni okvirni ugovor sa multinacionalnim korporacijama koje imaju svoja sedišta u njihovim zemljama.

MFM, koja je usvojila model ovakvih ugovora i dokument o politici sprovođenja okvirnih ugovora, imala je uspeha u pregovorima i dogovoru sa transnacionalnim korporacijama u nekoliko metalских sektora. MFM će se truditi da i dalje ostvaruje napredak u ovoj oblasti kroz sledeće aktivnosti:

- ugovaranje dodatnih međunarodnih okvirnih ugovora, a na osnovu stečenih iskustava i rezultata, na taj način koristeći MFM model ovakvih ugovora;
- nakon konsultacija sa sindikatima koji su pokriveni ovim ugovorima, MFM će utvrditi sve mogućnosti za ojačavanje postojećih ugovora, kao i koje su to opcije i sredstva za eventualna poboljšanja ugovora; to pursue possible improvements;
- koristeći mehanizme za nadgledanje i sprovođenje dok se ne uspostavi potpuna usaglašenost, te kroz dalji razvoj MFM struktura i regionalnih kancelarija, sa ciljem uspostavljanja najbolje prakse u celom lancu TNK koje su potpisale ove okvirne ugovore;
- MFM će ispitati moguće strategije za ohrabrivanje onih TNK koje se opiru sprovođenju ili ugovaranju okvirnih ugovora. Saradnja među članicama, posebno onim u zemljama gde TNK imaju svoje fabrike, biće jedan od instrumenata u ovim nastojanjima.

3.2.3. Ostali mehanizmi za uključivanje TNK

Potencijalni instrument za uključivanje TNK je takodje na raspolaganje sindikatima u nekim zemljama kroz radnički kapital u formi penzija ili penzionih fondova. Članice MFM-a su takodje uključene u nastojanja da se izvrši uticaj na korporativno upravljanje koje varira od zemlje do zemlje. Ova sredstva se veoma efikasno koriste u zemljama gde rade TNK, a u cilju promovisanja i zaštite radničkih i sindikalnih prava u celom TNK lancu u svetu i ustanovljavanja veće socijalne odgovornosti ovih korporacija. MFM će nastaviti da saradjuje sa TUAC-om i ICFTU-om u cilju jačanja ovih mehanizama.

Olakšavanje razmene informacija o strategijama kompanija, reagovanje sindikata i rezultati predstavljaju neophodno i delotvorno sredstvo za potpuno uključivanje TNK. Kroz MFM savete, akcione grupe i regionalne sastanke nastavićemo da razvijamo mrežu za razmenu informacija i aktivnosti koje treba da budu efikasne, pravovremene, precizne i dostupne. Tehnička i politička podrška članica MFM-a je neophodna za izgradnju i osnaživanje mreža, kao i za uspešnu međunarodnu koordinaciju svih informacija koje dolaze sa nacionalnih i regionalnih nivoa.

MFM će nastaviti da prikuplja, analizira i distribuira informacije o metalnim industrijama, sa posebnim naglaskom na one kompanije i industrijske sektore gde postoji velika koncentracija članova sindikata i radnika. Oblasti koje će biti pokrivena su kolektivno pregovaranje, tehnološke promene, inovacije u cilju organizovanje proizvodnje, radno vreme, plate i sistemi klasifikacije, industrijske aktivnosti. Kada god to bude moguće, ova i druga zajednička istraživanja bi trebalo da se sprovedu zajedno sa MFM-om i drugim sindikalnim forumima, uz maksimalno korišćenje sredstava MOR-a, UN-a i ostalih agencija.

3.3 Solidarnost i organizovanje

3.3.1 Kolektivno pregovaranje

Kolektivno pregovaranje predstavlja osnovnu aktivnost sindikata i ostaje i dalje najbolji instrument za regulisanje odnosa između poslodavaca i radnika i rešavanja njihovih problema na radnom mestu. Uticaj pregovaranja ide čak i dalje od samog radnog mesta, jer utiče i na uslove života i razvojne perspektive čitavih zajednica. Kolektivno pregovaranje se mora sve više koristiti kao jedno od orudja sindikata da se uključe u zajenice u celini i promovišu šire interese radnika kao građana i potrošača.

Međutim, tokom protekle dekade sindikalni pokret se našao pod udarom poslodavaca i njihovih saveznika koji su odlučni u nameri da oslabe delotvornost kolektivnog pregovaranja, a shodno tome i sindikalni pokret. Posebno se poslodavci trude da iskorene nacionalno, sektorsko, a ponekad i kompanijsko kolektivno pregovaranje. Koristeći se angažovanjem spoljne radne snage kao pretnjom, oni takodje pokušavaju da ostvare viši nivo fleksibilnosti i ustupaka u procesu pregovaranja. Zaposlenima se nameću novi oblici zapošljavanja i rada, što samo dodatno povećava stres i nesigurnost. U zemljama u razvoju, strani investitori zahtevaju promenu regulative koja u potpunosti zanemaruje razvojnu dimenziju ovakvih mera. MFM i njene članice moraju odgovoriti na ove napade krajnje odlučno.

MFM će zajedno sa svojim članicama raditi na obezbeđivanju kolektivnih ugovora koji će osigurati okvir za dostojne plate i uslove rada u skladu sa postojećim nacionalnim praksama. Takvi ugovori predstavljaju osnovu pristojnog životnog standarda za članove sindikata MFM članica.

Kroz unapredjen način razmene informacija i međunarodne kampanje solidarnosti, MFM će pojačati napore u pružanju pomoći članicama u procesu

pregovaranja o platama i uslovima rada, ali i kada se radi o angažovanju spoljne radne snage, sigurnom poslu, organizaciji rada i mnogim drugim pitanjima koja se odnose na prestrukturisanje korporacija. U tom smislu MFM će:

- saradivati sa EMF i raditi na uspostavljanju informativne mreže o kolektivnom pregovaranju na globalnom nivou, koristeći iskustva Eucobar mreže;
- organizovati radionice/seminare o specifičnim pitanjima pregovaranja, kao što su radno vreme, fleksibilnost, stalno učenje, novi radni ugovori, angažovanje spoljne radne snage itd.;

MFM je posebno zabrinut zbog novih tehnologija i njihovog uticaja na neophodna znanja radnika u metalnom sektoru. MFM će raditi na koordinaciji pritiska na poslodavce, te će kroz kolektivno pregovaranje pokušati da obezbedi unapredjenje znanja i veština radnika, čime će se sprečiti nedostatak kvalifikacija i nepotrebno otpuštanje radnika.

3.3.2 Razvijanje sindikata i obrazovanje

3.3.2.1 Izgradnja jakih sindikata

Glas radnika se može čuti samo ukoliko su oni organizovani u jake, reprezentativne i demokratske sindikate. Glavni prioritet MFM-a je zadatak promovisanja organizacionih napora, kao i okupljanje postojećih sindikata metalac pod zastavu MFM-a.

MFM će raditi na izgradnji sindikata i podržavanju projekata kroz pružanje saveta svojim članicama o pitanjima kao što su organizacione strategije, strukture unutar sindikata, jednaka prava, strateško planiranje itd. Ovo je posebno zadatak za MFM regionalne kancelarije i one koje sprovedu određeni projekat.

3.3.2.2 Obuka članstva

MFM će uvek podržati i dati svoj doprinos obuci sindikata koje sprovodi neka članica, a koja je metodološki ispravna, kada se obuka tiče suštinskih sindikalnih aktivnosti kao što su kolektivno pregovaranje, organizovanje i zaštita radničkih prava, povezivanje lokalnih i globalnih pitanja.

Medjutim, obrazovne potrebe radnika najbolje mogu odrediti i zadovoljiti sami sindikati.

MFM će zajedno sa svojim članicama raditi na razvijanju veština i sredstava neophodnih za zadovoljavanje njihovih obrazovnih potreba kroz obezbedjivanje nastavnih materijala i obuke za grupe edukatora/instruktoru koje će odabrati lokalni sindikati.

3.3.2.3 Sindikati koji se mogu podržati

MFM će obezbediti pomoć sindikatima koji :

- su posvećeni aktivnostima koje će za rezultat imati oslanjanje sindikata na sopstvene snage;
- su utvrdili sopstvene prioritete i identifikovali svoje potrebe;
- rade u skladu sa MFM razvojnim politikama;
- grade sindikalne strukture koje odgovaraju potrebama radnika i na lokalnom i na međunarodnom nivou, a obuhvataju žene na svim nivoima;
- su sposobni da organizuju aktivnosti ili su spremni da blisko saradjuju sa relevantnom MFM regionalnom kancelarijom u organizaciji tih aktivnosti;
- izgrađuju sindikalne strukture koje su demokratske, kojima ne vlada neka politička partija i koje su nezavisne od poslodavaca;
- su spremne da saradjuju sa drugim MFM sindikatima na lokalnom, nacionalnom i međunarodnom nivou;
- su proganjani od represivnih vlada.

3.3.2.4 Projekti koji se mogu podržati

MFM će obezbediti sredstva i finansijsku pomoć za projekte koji:

- razvijaju organizaciju nezavisnu od poslodavaca i kontrole vlade;
- unapređuju demokratiju unutar organizacije i ohrabruju i osposobljavaju članove, posebno mlade i žene, da učestvuju u aktivnostima organizacije. Projekti moraju doprineti eliminaciji političke, rasne i polne diskriminacije;
- jačaju kapacitete organizacije tako da ona sama sprovodi suštinske sindikalne aktivnosti, tj. jačaju oslanjanje na sopstvene snage, posebno u oblasti obrazovanja;
- jačaju solidarnost unutar organizacije, među sindikatima u jednoj zemlji i/ili regionu, kao i unutar MFM-a;
- podržavaju suprostanje i borbu protiv represivnih vlada.

MFM regionalne i kancelarije za projekte će saradjivati sa članicama na identifikovanju i proceni njihovih organizacionih potreba i pružati pomoć u izradi projekata i aktivnosti sa ciljem zadovoljenja takvih potreba. Kako bi sredstva bila efikasno upotrebljena, MFM će nastojati da koordinira aktivnosti svih svojih članica.

Kako bi ovi projekti ispunili deklarisanе ciljeve, osoblje regionalnih i centralne kancelarije moraju imati neophodno znanje za upravljanje planiranjem, izveštavanjem i procesom revidiranja ovih aktivnosti.

3.3.2.5. Promene u načinu rada

Organizacija i tehnike proizvodnje u metalnoj industriji prolaze kroz proces dramatičnih promena. Tehnološke promene prati promena u organizaciji rada; pojedine profesije nestaju, a kvalifikacije nekih radnika su u opasnosti da postanu potpuno zastarele. Uz potrebu da se naglasi sigurnost posla, sindikati bi trebalo da obezbede pristup i nove mogućnosti kroz kolektivno

pregovaranje procesu trajnog učenja svojim članovima i drugim radnicima, umesto uske kvalifikacije često ograničene na samo jedan radni proces, te bi trebalo da se angažuju na izradi odgovarajuće politike obuke i obrazovnih programa.

MFM će inicirati proces rasprave na ovu temu za svoje članice, kako bi one razmenile znanja i učile jedne od drugih, kako bi što bolje sačuvali i zaštitili prava svojih članova i omogućili im da unapredjuju i održavaju svoje znanje.

3.3.3 Jednaka prava

MFM veruje da svi radnici treba da uživaju jednaka prava bez obzira na njihov pol, godište, nacionalnost, etničku pripadnost, seksualnu orijentaciju ili religiju.

Izazov unapredjenja nivoa sindikalnog organizovanja žena i mladih sa ciljem zaštite njihovih prava, jedan je od najvećih sa kojim se suočava sindikalni pokret.

Sve veći broj žena radnika se pojavljuje na tržištu rada širom sveta. U zemljama u razvoju žene predstavljaju primarnu radnu snagu u industrijskim zonama, a u većini tih zona sindikalni pokret se nalazi pod represijom. Većina žena nisu uopšte organizovane, posebno one koje rade u malim i srednjim preduzećima. MFM će učiniti sve da žene radnici budu prioritet u kampanjama namenjenim organizovanju neorganizovanih, posebno obraćajući pažnju na ove zone, mala i srednja preduzeća.

Prava žena radnika se i dalje zloupotrebljavaju. MFM će raditi na promovisanju pravne zaštite žena radnika, uključujući pravo na majčinstvo i jednaku platu. MFM će raditi sa svojim članicama u cilju uključivanja žena direktno u kolektivno pregovaranje, te da se taj proces pregovaranja upotrebi kao mehanizam unapredjenja prava žena.

Zastupljenost žena na svim nivoima u sindikalnim organizacijama je i dalje jako niska. Mali broj žena zauzima položaj sindikalnih funkcionera čak i u organizacijama u kojima članstvo većinski žensko. MFM je preduzeo korake ka unapredjenju nivoa njihove zastupljenosti unutar organizacije i nastaviće da radi na ujednačavanju ove ravnoteže. MFM će postaviti ciljeve u svojim aktivnostima i na svojim sastancima za veću angažovanost žena, što će samo doprineti jačanju strukture MFM-a. MFM će podržati svoje članice u procesu preispitivanja svojih struktura i izbornih procesa kako bi se uklonile prepreke za veće učešće žena.

MFM će takodje dati prioritet proširivanju pravne zaštite u svim aspektima kolektivnog pregovaranja, organizovanja i drugim pitanjima koja se odnose na međunarodno priznate radničke standarde, na sve radnike koji su izloženi bilo kom obliku diskriminacije.

3.3.4 Pravo na bezbedne uslove rada

Zdravlje je najveće bogatstvo za radnika. Stoga je zaštita i unapredjenje zdravlja i bezbednosti na radu jedan od osnovnih zadataka koji članice MFM-a moraju staviti na sam vrh liste svojih prioriteta. Iako se fizičko radno okruženje značajno popravilo u proteklim decenijama, isuviše mnogo ljudi i dalje umire zbog povreda na radu ili bolesti prouzrokovanih raznim nesrećama i izlaganju opasnim uslovima rada.

Prema statistici MOR-a, svake godine milioni radnika gube život na radnom mestu. A to je samo vrh ledenog brega. Ono što ne možemo ni da vidimo, a ni da izbrojimo, jeste veliki broj smrtnih slučajeva zbog bolesti, kao što je rak, zbog izlaganja hemijskim i opasnim supstancama.

Radno vreme kao i dinamika rada predstavljaju dva značajna faktora koji mogu uticati na zdravlje i bezbednost radnika. Nesreće koje prouzrokuju smrt i povrede na radnom mestu kao i psihosomatske bolesti u bliskoj su vezi sa preduzim radnim vremenom i dinamikom manuelnih i ne-manuelnih poslova koje radnici treba da obavljaju. Ovo se takodje direktno dovodi u vezu sa načinom organizovanja proizvodnje. Organizacija rada i zdravlje i bezbednost radnika dva su pitanja na kojima će MFM fokusirati sve svoje aktivnosti.

Uvodjenjem novih tehnologija, kompjutera i automatizovane proizvodnje, nove opasnosti utiču na zdravlje i dobrostanje radnika. Stres i loši psihološki uslovi rada često predstavljaju opasnost po zdravlje, posebno kod ne-manuelnih poslova. Ovo pitanje je posebno razmatrano u okviru raznih aktivnosti MFM-a, a takodje je ova tema bila predmet mnogih međunarodnih istraživačkih projekata.

Prevenција je najbolji način da se spreči da radnici rade u nezdravim uslovima, pa mere u tom cilju moraju biti naš prioritet. Ove preventivne mere moraju biti zasnovane na adekvatnim nacionalnim zakonima. Konvencije MOR-a i primenjivi zakoni moraju biti uključeni u nacionalne zakone i ugovore o kolektivnom pregovaranju. Medjutim, zdravlje i bezbednost radnika ne zavisi samo od uslova rada. Postoje i drugi faktori, kao što je životna sredina izvan radnog mesta, koji mogu dodatno stvarati probleme za radnike.

Medjunarodni sindikalni pokret mora delovati na raznim nivoima kako bi se obezbedilo da postojeća pravila i standardi sprovode i poštuju, kao što je Konvencija MOR-a br. 155 Zdravlje i bezbednost na poslu i radno okruženje i Preporuka br.164 o zdravlju i bezbednosti na poslu, uključujući i mnoge druge regulative koje se primenjuju u praksi.

MFM će:

- raditi sa ICFTU-om, TUAC-om i Federacijom svetskih sindikata kako bi se izvršio pritisak na MOR koji bi trebalo da obrazuje i obavesti poslodavce, vlade i sindikate o postojećem zakonodavstvu o zdravlju i bezbednosti na radnom mestu;
- započeti sveobuhvatne programe obuke o ovoj temi za instruktore, koji će zatim podučavati i obučavati poverenike na nivou fabrika;

- nastaviti da radi kako bi se upostavili komiteti za zdravlje i bezbednost na nivou fabrika, sa izabranim ili imenovanim sindikalnim predstavnicima;
- nastaviti da se bavi pitanjem zdravlja i bezbednosti na sastancima svetskih kompanijskih saveta;
- nastaviti da se bori za kraće radno vreme;
- voditi kampanje za zabranu na medjunarodnom nivou proizvodnje, uvoza, izvoza i upotrebe azbesta. Lečenje i kompenzacije radnicima koji boluju od bolesti prouzrokovanih azbestom biće na teret poslodavca. Mora se izvršiti pritisak na nacionalne vlade kako bi one sprovodile tranzicione programe za radnike koji su izgubili posao zbog zabrane upotrebe azbesta.

3.3.5. Medjunarodna solidarnost

U eri ekonomske globalizacije mobilnost kapitala i oštra konkurencija u privlačenju investicija izazivaju dodatne tenzije medju zemljama i unutar samih zemalja, što sve zajedno podriva radničku solidarnost.

Pod pretnjom angažovanja spoljne radne snage/osnivanja of-šor kompanija, korporacije pokušavaju da eliminišu ili oslabe teško stečene povlastice i prava, huškajući radnike jedne protiv drugih, što samo vodi još brže ka dnu sa sve manjom sigurnošću i platama.

Radnici u svim zemljama sveta imaju pravo na ekonomski i socijalni razvoj, čemu protok kapitala može doprineti, a svi imaju zajednički interes u direktnom uskladjivanju uslova zapošljavanja. Sindikati moraju bolje spoznati snage na delu, kao i značaj snažne solidarnosti, ukoliko žele da se suprostave rastućoj konkurenciji na tržištu rada, koja pogoduje samo interesima kapitala.

MFM mora raditi više na pružanju podrške nacionalnim razvojnim strategijama. To znači da sindikati sa juga moraju saradjevati sa vladama, ne samo sa kapitalom. To takodje znači da MFM, kroz svoje članice, mora pojačati pritisak na države severne hemisfere da prestanu da se suprostavljaju razvojnim naporima juga, bilo da je to direktno ili kroz Svetsku trgovinsku organizaciju i medjunarodne finansijske institucije.

Akcije medjunarodne solidarnosti kao podrška socijalnom razvoju, radničkim pravima i kolektivnom pregovaranju danas su značajnije nego ikad. Da bi ove akcije bile efikasne, neophodno je postići jedinstvo i solidarnost medju radnicima i sindikatima na nacionalnom i regionalnom nivou i u tom smislu MFM i njene članice moraju razmotriti razne oblike kolektivnih aktivnosti koje prelaze granice.

MFM mora raditi na unapredjenju svoje brzine i efikasnosti u reagovanju na pozive za akcije solidarnosti – prosledjujući informaciju što je brže moguće i tražeći podršku. Podrška MFM-a će obuhvatati pomoć kampanjama u suprostavljanju transnacionalnih pokušaja da izmeste proizvodnju bez odgovarajućeg uvažavanja posledica po radnu snagu u svim delovima sveta.

Kako bi omogućile MFM-u da obezbedi blagovremenu podršku, od članica se očekuje da dostavljaju detaljne informacije o sporovima, naglase šta je sve preduzeto da bi se spor razrešio i koju podršku očekuju od MFM-a.

3.3.6 Organizovanje neorganizovanih

Od procenjenog broja od 70 miliona metalnih radnika širom sveta, manje od jedne trećine su članovi sindikata.

Početak ovog novog veka, izazov organizovanja neorganizovanih predstavlja važan zadatak za radnički pokret, baš kao što je to bio slučaj i u 20. veku.

Premeštanje fabrika u "jeftinije" regije gde su sindikalne aktivnosti ograničene ili čak ugušivane, nedostaci u komunikaciji sindikata sa mladima i ženama radnicima, ovaj izazov čine još težim. Sindikati moraju iznaći nove načine za približavanje ovim radnicima koji vrlo često malo znaju o radu sindikata ili ne vide da se njihovi interesi zastupaju u tim sindikatima, pa su manje motivisani da im pristupe.

U proteklim decenijama, investicije TNK su preplavile razne industrijske zone u kojima su plate i uslovi rada na niskom nivou, a radnička prava se svakodnevno krše. Žene često imaju prioritet za rad u ovim zonama, u kojima je svaka vrsta organizovanja generalno teška, pa su one prisiljene da prihvate najniže plate i uslove rada. Ovaj razvoj događaja ne samo da pretili procesu zapošljavanja u zemljama sa višim standardom, uključujući i zemlje u razvoju, već takodje podriva održivi razvoj oduzimajući radnicima u ovim zonama jednako učešće i deo u dobiti.

Uz to, iako su tradicionalno "kičma" sindikalnog pokreta oduvek bili radnici u velikim proizvodnim kompleksima i fabrikama, MFM i njene članice ne mogu sebi dozvoliti da ignorišu mala i srednja preduzeća ili haj-tek radna mesta u tradicionalnim industrijama. Takodje ne možemo ignosrisati promene u sastavu radne snage koja je prouzrokovana strukturalnim i tehnološkim transformacijama u metalnim industrijama, kao i činjenicu da ne-manuelni radnici predstavljaju sve veći deo radne snage.

"Haj-tek" sektor ima određene posebne karakteristike, koje zahtevaju poseban angažman MFM-a. Aktivnosti se moraju proširiti, intenzivirati i usmeriti ka radnicima na svim nivoima ovakvih kompanija. U tom kontekstu, mora se obezbediti efikasna koordinacija medju relevantnim odeljenjima MFM-a.

Bez obzira koliko je jedna kompanija mala ili da li proizvodi čelik ili kompjuterske čipove, MFM veruje da svi radnici treba da uživaju prava i povlastice koja su im obezbedjena kroz članstvo u sindikatima.

Organizovanje i dalje ostaje osnovni zadatak MFM-a i svih njenih članica, a pokret organizovanja mogu sprovesti samo sindikati. MFM može pružiti podršku i kada to bude moguće, koordiniraće organizacione aktivnosti svojih članica, uz obezbedjivanje foruma za razmenu informacija i iskustava.

Organizacioni naponi će se posebno fokusirati na:

- industrijske zone gde se skoro svakodnevno krše prava radnika, a eksploatacija je svakodnevna realnost;
- mala i srednja preduzeća, posebno gde su delovi proizvodnje organizovanih radnih mesta pod ugovorom;
- haj-tek kompanije, sa posebnim naglaskom na one koje obezbeđuju tehnološke komponente za proizvode koje izrađuju članovi sindikata MFM članica;
- kompanije koje su vezane za proces proizvodnje, bilo da se bave razvojem i istraživanjem, dizajnom, obezbeđivanjem delova, sirovinama ili distribucijom;
- žene, mlade ljude i ne-manuelne radnike. Što se tiče ove poslednje grupe, MFM će sa svojim članicama slediti usvojenu politiku od strane MFM Izvršnog komiteta u maju 2004.godine, koja postavlja određen broj ciljeva i preporuka za budući rad. Poseban naglasak se mora staviti na osposobljavanje sindikata da reaguju i budu kosrisni kada se radi o problemima ovih radnika koji predstavljaju rastući broj i koji se organizuju sve više iz nedelje u nedelju;
- podršku nastojanjima članica da doprinesu promenama zakona koji će obezbediti i štititi pravo na organizovanje i kolektivno pregovaranje.

Ovaj rad mora biti uskladjen sa naporima da se sindikalno organizuju radnici u transnacionalnim korporacijama i povezanim kompanijama u kojima postoje MFM strukture. Ovo mora postati organizacioni prioritet MFM-a.

3.4 Socijalna dimenzija ekonomske globalizacije

MFM će nastaviti da radi na mobilizaciji svog članstva na međunarodnom, regionalnom i nacionalnom nivou po svim pitanjima od interesa za radnike.

U radu sa svojim članicama na pitanju radnih mesta, MFM će takođe nastaviti da radi i na pitanjima ekonomskih, socijalnih i ljudskih prava – što su pitanja od šireg značaja za sam sindikalni pokret.

Da bismo izvojevali pobjedu za bolje i ravnopravnije društvo, moramo se osloniti na podršku organizacija sa sličnim ciljevima i idealima.

Od našeg poslednjeg kongresa došlo je do sveopšte mobilizacije protiv globalizacije koja favorizuje samo transnacionalne korporacije, što govori da su ljudi širom sveta zabrinuti zbog uticaja globalizacije na radnike, posebno u zemljama u razvoju. Ovaj socijalni pokret sve više pomera svoje težište od protesta ka traženju alternativa i definisanju strategija.

Globalni radnički pokret mora biti deo tog procesa i učiniti sve da glas radnika čuje.

MFM, zajedno sa ostalim sindikalnim organizacijama, saradjuje se nevladinim organizacijama i socijalnim pokretima. U proteklom periodu izmedju dva

kongresa, Svetski socijalni forum je obezbedio značajan okvir za uspostavljanje uspešnih razmena iskustava i sklapanje savezništava.

U potrazi za socijalnom dimenzijom globalizacije, MFM će nastojati da i dalje promoviše dijalog i saradnju sa drugim grupacijama koje imaju iste aspiracije i osnovne vrednosti, te će preuzeti vodjstvo u konkretnim kampanjama. Prioritetne oblasti u ovoj vrsti saradnje će biti: promocija ljudskih i sindikalnih prava, organizovanje radnika na nezaštićenim i nereguliranim radnim mestima, inicijative koje će podržavati ekološki održivu proizvodnju, demokratizacija institucija globalnog upravljanja.

3.4.1 Osnovna radnička prava

Usvajanje od strane MOR-a Deklaracije o osnovnim principima i pravu na rad 1988.g. i Plana za dostojan posao 1999.g. obeležilo je prekretnicu za radnička prava i promociju kvalitetnog zapošljavanja. Međutim, promocija ove deklaracije MOR-a nije dovoljna da bi se izbegli rizici potpunog pada na dno u prema postojećim uslovima zapošljavanja. Posebno je posebno uložiti napore kako bi se obezbedila prava obuhvaćena ovom Deklaracijom za sve radnike, bez obzira na njihovu nacionalnost, ekonomke uslove u njihovim zemljama i ratifikaciju relevantnih konvencija od strane tih zemalja¹. Posebno je potrebno zaštititi radnike migrante od diskriminacije, bilo da se radi o zakonima ili praksi.

MFM i njene članice će nastaviti da pružaju podršku aktivnostima na nacionalnom i međunarodnom nivou za:

- izradu i usvajanje zakona o radu, kroz sprovođenje konvencija MOR-a od strane svih nacionalnih vlada;
- uključivanje međunarodno priznatih osnovnih radničkih standarda, kao I prava na organizovanje i kolektivno pregovaranje, u trgovinskim i investicionim ugovorima;
- njihovo usvajanje kao sistemskih principa, smernica politike i pravila od strane svih multilateralnih institucija globalnog upravljanja, posebno Svetske banke, MMF-a i Svetske trgovinske organizacije.

Zakoni i kolektivno pregovaranje predstavljaju najznačajnije orudje u primoravanju poslodavaca da ispune svoju socijalnu odgovornost u globalnoj ekonomiji, a to mora obuhvatiti socijalna, ekološka i ljudska prava koja treba da utiču na korporativne aktivnosti.

¹ Ove konvencije obuhvataju:

Sloboda okupljanja i pravo na organizovanje (br.87); Kolektivno pregovaranje (br.98); Uklanjanje svih oblika prisilnog i obaveznog rada (br.29 i 105); Ukidanje dečjeg rad (br.138 i 182); Ne-diskriminacijapri zapošljavanju i u vezi profesije (br.111) i Jednaka nadoknada za rad iste vrednosti (br.100)

MFM će nastaviti da u svoje obrazovne programe i materijale za publikovanje ideju promovisanja svojih ciljeva u svjetlu poštovanja osnovnih radničkih prava.

3.4.2 Nova međunarodna arhitektura

Sasvim je jasno da je na delu slabost institucija globalnog upravljanja. I dok , između ostalih, radnički pokret zahteva novu međunarodnu arhitekturu, ona je još daleko od realizacije, a sa druge strane multilateralni sistem pokazuje slabosti koje su rezultat strukturalnih neravnoteža. Dominiraju trgovinske i finansijske institucije, a one koje se bave razvojem, zaštitom životne sredine, socijalnim i radničkim pitanjima igraju sporednu ulogu. Ostvairavanje mira i pravde za radnike i sve građane sveta podrazumeva međunarodno dogovorena demokratska pravila, jake i legitimne institucije koje će ih sprovoditi. Da bi ovo bilo moguće, sve organizacije multilaterlanih sistema moraju biti transparentne i odgovorne prema svom celokupnom članstvu, te posvećene stvarnim ciljevima razvojakoji su na dobrobit radnika i ljudi u celom svetu. Koheretna politika se mora primenjivati na ceo sistem, a poštovanje ove politike od strane vlada članica federacije mora se stalno nadgledati i kontrolisati.

Izveštaj Svetske komisije MOR-a o socijalnoj dimenziji globalizacije nudi značajnu priliku za Mor da zauzme vodeću ulogu u procesu demokaratizacije globalnog upravljanja. Ovaj izveštaj razotkriva ekonomske i socijalne neravnoteže koje su etički neprihvatljive i politički neodržive, te jasno ukazuje na vezu između pravičnih uslova zapošljavanja i održivog razvoja. Izveštaj komisije naglašava potrebu za dostojnim poslom koji treba da postane globalni cilj i koji treba da se sprovodi kroz koherentne politike unutar multilateralnog sistema. MFM će zajedno sa svojim članicama podržati sve inicijative MOR-a koje se odnose na investicije, razvoj i politike zapošljavanja međunarodnih finansijskih institucija, UNCTAD-a i Svetske trgovinske organizacije.

Radnici moraju da se mobilišu kako bi sindikati mogli da odigraju ključnu ulogu u neophodnom procesu demokratskih reformi multilaterlanog sistema. MFM će nastaviti da vodi kampanje na nacionalnom, regionalnom i međunarodnom nivou, zalažući se za integrisan pristup pitanjima razvoja i novih zakona, te mehanizama učešća u globalnom upravljanju. Reforme globalnih institucija upravljanja moraju obezbediti sledeće:

- da njihova pravila i politike odražavaju smernice politike koja je okrenuta ka održivom razvoju;
- transparentnost u svojim procedurama i demokratske konsultacije sa reprezentativnim socijalnim akterima i pokretima, koji su ključni faktor u formiranju ovih politika;
- da MOR dobije ključnu ulogu u procesu globalnog upravljanja, te da se stavovi ove organizacije uključe u proces donošenja odluka i rešavanja sporova organizacija multilateralnog sistema, posebno finansijskih i trgovinskih institucija;

- da se standardi zaštite sredine, radnički i socijalni standardi unesu u odredbe međunarodnih sporazuma i ugovora;
- da demokratska prava, odgovornost, učešće u demokratskim procesima, ljudska i radnička prava obezbede okvir pravila u sistemu, koja će pomoći u formulisanju i sprovođenju politika za sve multilateralne institucije.

3.4.3 Ekonomske, finansijske i trgovinske politike za dobrobit ljudi u svetu

Stroge ekonomske i poreske politike koje sprovode nacionalne vlade uz podršku MMF-a i Svetske banke ne doprinose blagostanju radnika, a pokazale su se kao štetne po održivi razvoj svuda u svetu.

MFM je detaljno analizirao alternativne ekonomske programe koji naglašavaju razvoj, socijalno blagostanje i zapošljavanje, a nije se bavila restriktivnim monetarnim politikama i rebalansima budžeta

Ovaj proces je doživeo svoj vrhunac objavljivanjem dokumenta “Strategije MFM-a za alternativnu globalizaciju” tokom zasedanja Centralnog komiteta MFM-a u decembru 2003.godine. Ovaj dokument predlaže strategije za sprovođenje alternativnih ekonomskih programa. Takodje navodi aktivnosti koje MFM treba da preduzme na globalnom i regionalnom nivou, kao i odgovornosti članica MFM-a koje će one imati na nacionalnom nivou.

Postizanje ovih ciljeva podrazumeva novi pristup i koherentnu sveobuhvatnu strategiju koja bi se sprovodila u tesnoj saradnji sa drugim organizacijama međunarodnog sindikalnog pokreta i sa socijalnim pokretima koji imaju iste demokratske vrednosti i aspiracije. Ljudska i radnička prava i učešće u demokratskim procesima neophodni su elementi programa za pravičan i održiv rast i razvoj; ovo se mora postaviti na četiri stuba:

- *Stvaranje novih radnih mesta i kupovne moći*
- *Otpis dugova i pomoć u procesu razvoja*
- *Regulisanje tokova kapitala*
- *Reforme globalnih institucija upravljanja*

Sprovođenje alternativa tržišnoj i korporativnoj globalizaciji podrazumeva mobilisanje svih naših snaga zajedno sa međunarodnim sindikalnim pokretom i srodnim organizacijama građanskog društva. Strategija i taktike moraju obuhvatiti:

- *Direktan pristup transnacionalnim korporacijama* u kojem kolektivno pregovaranje mora imati fundamentalnu ulogu. MFM, zajedno sa ostalim sindikalnim forumima, ima posebnu odgovornost u sprečavanju inicijativa TNK u oblasti “korporativne socijalne odgovornosti” – koje su u većini slučajeva kozmetičke prirode – a koje za cilj imaju podrivanje postojećih obavezujućih pravila. Kolektivno pregovaranje, posebno ugovaranje

medjunarodnih okvirnih ugovora, ostaje najefikasniji način za obezbeđivanje radničkih prava i uvažavanje socijalnih i ekoloških pitanja.

- *Mobilisanje u cilju delotvornog lobiranja.* Da bi lobiranje bilo delotvorno ono mora uslediti posle mobilisanja članstva i u svetlu stvaranja novih savezništava. Jedinstvo radničkog pokreta i značaj kolektivnog pregovaranja moraju biti posebno naglašeni. Naša taktika mora biti usmerena na koherentno sprovođenje na nacionalnom, regionalnom i medjunarodnom nivou, uz uzajamnu podršku medjunarodnih sindikalnih organizacija i srodnih socijalnih pokreta.
- *Nacionalne članice moraju igrati ključnu ulogu u formulisanju i promovisanju alternativa prvenstveno unutar svojih zemalja, shodno uslovima koji važe u tim zemljama.* Njihov najznačajniji zadatak je da pripreme konkretna sredstva kako bi se pomerili od kritike neo-liberalne globalizacije ka sprovođenju alternativa koje će primorati vlade da primenjuju gore navedene politike. Članice MFM-a moraju blisko saradivati sa nacionalnim sindikalnim centrima. Planovi Mobilizacije u samoj zemlji moraju uključiti politiku koja će sprovođiti kao nacionalni prioritet, moraju identifikovati potencijalne saveznike, uključiti informacije o mobilizaciji za članstvo, kao i razvijanje novih savezništava.
- *Osnovni zadaci Sekretarijata MFM-a* će biti usmereni ka pomoći njenim članicama i saradnji sa ICFTU i drugim sindikalnim forumima. Ključni prioritet će biti objedinjavanje stavova globalnih sindikalnih foruma o globalizaciji i obezbeđivanje procesa mobilizacije unutar svetskog sindikalnog pokreta. U tom smislu, neophodno je da MFM i srodni sindikalni forumi sačine konkretne predloge za mobilizaciju na globalnom nivou i za zajedničke aktivnosti sa odabranim socijalnim pokretima.
- *Regionalne strukture MFM-a* će učiniti sve da izvrše uticaj na sadržaje ekonomskih ugovora koji se ugovaraju na regionalnom nivou između regiona ili zemalja. Odgovarajuća edukacija i aktivnosti stvaranja novih savezništava mora biti sprovedena uz pomoć regionalnih kancelarija MFM-a ili Sekretarijata MFM-a.
- *Na svetskom nivou* ključni zadatak MFM-a će biti saradnja sa ostalim sindikalnim forumima u obraćanju transnacionalnim korporacijama i njihovom uključivanju u socijalni dijalog i pregovore, nadgledanje i sprovođenje medjunarodnih okvirnih sporazuma i ugovora.

MFM će zajedno sa svojim članicama i u saradnji sa drugim organizacijama raditi na politikama koje su navedene u ovom dokumentu i učiniti sve da se one koherentno sprovede na svim nivoima. Neophodno je obnoviti solidarnost da bi se suprostavili politici TNK i njihovim saveznicima u vladama koje za rezultat imaju stvaranje sukoba među metalnim radnicima i podrivaju sigurnost oko zapošljavanja. MFM će sa svojim članicama promovisati dijalog i tražiti rešenja za posebno osetljiva sindikalna pitanja.

Trgovina sama po sebi ne može proizvesti ekonomski rast i održivi razvoj, ali u svakom slučaju može dati svoj doprinos ovom procesu.

Da bi ovo bilo moguće ostvariti, moraju se primeniti ekspanzione ekonomske politike. Tgovinske politike i rešenja okrenuta izvozu koje promovišu međunarodne finansijske institucije, a koje nisu uspele da doprinesu dobrostanju većine ljudi zemalja u razvoju moraju hitno biti preusmerene ka stvarnim i koherentnim razvojnim ciljevima.

Sve dok odredbe trgovinskih i investicionih ugovora ne budu usmerene ka potrebama radnika, MFM će zajedno sa svojim članicama suprostavljati sklapanju bilateralnih, regionalnih i multilateralnih trgovinskih pregovora i ugovora koji su namenjeni promovisanju interesa korporacija i njihovih saveznika, a na štetu radnika i građana.

Trgovinske politike moraju obuhvatiti odredbe za efiksne specijalne i različite tretmane za zemlje u razvoju i za unapredjen pristup tržištima razvijenih zemalja. Međunarodni i regionalni trgovinski ugovori moraju biti podređeni multilateralnim ekološkim sporazumima i moraju garantovati osnovne ljudske potrebe i pravo na hranu, vodu, zdravlje i obrazovanje kroz zaštitu vitalnih javnih usluga i pravo vlada da određuju nacionalnu ekonomsku politiku. Subvencije koje uništavaju trgovinu moraju biti eliminisane. Socijalni standardi, uključujući i radničke standarde, moraju biti obuhvaćeni u sva trgovinska pravila.

Sve ovo nije moguće bez radikalnih promena unutar Svetske trgovinske organizacije. Nedemokratske procedure donošenja odluka moraju biti izmenjene ukoliko imaju pretenzija da postanu transparentne i sveobuhvatne. Događaji iz proteklih nekoliko godina su da pokazale nedostatak demokratskih principa u ovim organizacijama dramatično podriva sopstvenu efikasnost kao i kredibilitet celog multilateralnog sistema. i dok vlade najmoćnijih članica ove organizacije ili nisu sposobne ili ne žele da se pozabave ovom krizom, novi faktori iz zemalja u razvoju preuzimaju značajne inicijative. One su fokusirane na urgentnoj potrebi za demokratskom revizijom pravila i prakse procesa donošenja odluka; sa druge strane one se fokusiraju na pitanja koja su od ključnog značaja za održivi razvoj, posebno na oblast poljoprivrede.

MFM će zajedno sa svojim članicama doprineti ovom procesu kroz promovisanje dijaloga, uključujući i vlade, dakle dijaloga o socijalnom uticaju trgovine na zapošljavanje i razvoj. Radnici moraju biti mobilisani, prvo na nacionalnom nivou, za ovu borbu za demokratiju.

MFM će pružiti pomoć i podršku svojim članicama u ovim nastojanjima, te će saradivati sa drugim međunarodnim radničkim organizacijama i naprednim organizacijama u ostvarivanju svih ovde navedenih ciljeva.